

P6_TA(2008)0101

ES Rīcības kodekss par ieroču eksportu

Eiropas Parlamenta 2008. gada 13. marta rezolūcija par ES Rīcības kodeksu par ieroču eksportu — Padomes nespēja pieņemt kopēju nostāju un pārveidot kodeksu par juridiski saistošu instrumentu

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Reglamenta 103. panta 4. punktu,

- A. tā kā 2008. gadā Eiropas Savienības Rīcības kodeksam ("kodekss") par ieroču eksportu būs desmitā gadadiena,
- B. tā kā pirms vairāk nekā diviem gadiem — 2005. gada 30. jūnijā *COREPER* (Pastāvīgo pārstāvju komiteja) tehniskā līmenī vienojās par kopējās nostājas tekstu pēc tam, kad kodekss par ieroču nodošanu bija visaptveroši pārskatīts, lai to pārveidotu par efektīvu instrumentu, ar ko kontrolēt ES uzņēmumu veiktu ieroču eksportu un ieroču eksportu no ES teritorijas,
- C. tā kā līdz ar šīs kopējās nostājas pieņemšanu kodekss visām dalībvalstīm kļūs par juridiski saistošu ieroču eksporta kontroles tiesību aktu,
- D. tā kā Parlaments vairākas reizes ir ļoti atzinīgi vērtējis šo kopējo nostāju, tostarp 2007. gada 18. janvāra rezolūcijā par Padomes septīto un astoto gada ziņojumu saskaņā ar 8. operatīvo noteikumu Eiropas Savienības Rīcības kodeksā par ieroču eksportu¹,
- E. tā kā Padome no 2005. gada tā arī nav varējusi pieņemt šo kopējo nostāju politiskajā līmenī,
- F. tā kā šīs neveiksmes iemesli tā arī nav oficiāli izskaidroti, bet ir acīmredzami saistīti ar dažu dalībvalstu vēlmi atcelt ES spēkā esošo ieroču eksporta embargo attiecībā pret Ķīnas Tautas Republiku,
- G. tā kā šī jautājuma risināšana kļuvusi vēl steidzamāka šādu iemeslu dēļ:
 - i) Lisabonas līguma parakstīšana, kas nosaka ES pienākumu rīkoties atbildīgi globālā mērogā;
 - ii) Eiropas drošības un aizsardzības politikas (EDAP) attīstība, saskaņā ar kuru arvien vairāk ES militāro un civilo misiju izvieta ārpus ES teritorijas un vietās, kur pret ES personālu var tikt izmantoti ieroči, ko agrāk piegādājušas ES dalībvalstis;
 - iii) dalībvalstu nesenie paziņojumi par nodomu ekonomisko interešu vārdā palielināt ieroču eksportu;

¹ OV C 244 E, 18.10.2007., 210. lpp.

iv) vairākas ierosmes saskaņot dalībvalstu bruņojuma iepirkuma politiku un ieroču nodošanu un tirdzniecību Kopienas iekšienē,

- H. tā kā neraugoties uz *COARM* (Padomes darba grupa ieroču jautājumos) pozitīvajiem centieniem arī turpmāk uzlabot kodeksu un tā piemērošanu, šos pūliņus vājina dalībvalstu ieroču eksports uz valstīm, kuras atrodas konflikta vai nestabilitātes stāvoklī, vai arī tajās netiek ievērotas cilvēktiesības, un tādējādi atbilstoši kodeksam šīs valstis jāuzskata par „neatbilstošu galamērķi”,
- I. tā kā politiskās gribas trūkums, kas neļauj šo kodeksu pārvērst par kopējo nostāju, ir pretrunā ar Eiropas Savienības un tās dalībvalstu vadošo lomu, veicinot pasaules mēroga juridiskus instrumentus, kuru mērķis būtu kontrolēt valstu vai privātpersonu veiktu jebkādu starptautisku ieroču nodošanu, proti, Ieroču tirdzniecības nolīgumu,
1. ņemot vērā Kodeksa desmito gadadienu, pauž nožēlu par pašreizējo politisko strupceļu šīs kopējās nostājas pieņemšanā;
 2. aicina Slovēnijas prezidentūru kopējās nostājas pieņemšanu padarīt par pastāvīgu darba kārtības jautājumu ikvienā Vispārējo lietu padomes sanāksmē, līdz jautājumu izdodas atrisināt;
 3. mudina tās ES dalībvalstis, kuras pretojas juridiski saistoša kodeksa pieņemšanai, pārskatīt savu nostāju;
 4. uzskata, ka palielināsies uzticēšanās ES ieguldījumam starptautiski saistoša Ieroču tirdzniecības nolīguma noslēgšanā, līdzko ieroču kontroles režīms kļūs juridiski saistošs pašai ES;
 5. pauž pārliecību, ka līdz ar kopējās nostājas pieņemšanu ir jāveic arī šādi pasākumi:
 - a) nepieļaut ieroču bezatbildīgu nodošanu, stingri piemērojot kodeksa prasības gan uzņēmumiem, gan valstu bruņotajiem spēkiem;
 - b) uzlabot un piemērot tirdzniecības starpniecības kontroli un novērst ieroču nelegālu tirdzniecību pa gaisu un jūras ceļiem;
 - c) nekavējoties izmeklēt nesenos apgalvojumus par ieroču embargo pārkāpšanas gadījumiem;
 - d) novērst iespēju, ka ieročus, kas iegūti Eiropas drošības un aizsardzības politikas, drošības nozares reformas un citu ES darbību gaitā, pārdod privātiem tirdzniecības starpniekiem un pēc tam nodod tālāk;
 - e) uzlabot dalībvalstu sniegto datu pārredzamību un kvalitāti saistībā ar gada ziņojumu par kodeksu;
 6. aicina priekšsēdētāju nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem.